

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. B.**, bývajúcej v Š., proti žalovanému **S., s.r.o.** so sídlom v Š., IČO: X., zastúpenému JUDr. J. P., advokátom so sídlom v Š., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 16 C 57/2004, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. októbra 2011 sp. zn. 5 Co 257/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom z 24. júna 2010 č.k. 16 C 57/2004-410 určil, že nehnuteľnosť v katastrálnom území Š., parcela číslo X. - zastavaná plocha o výmere X. m² ako novovytvorená parcela podľa geometrického plánu č. X. zo dňa 8. júna 2009, tvoriaceho súčasť rozsudku (ďalej len „nehnuteľnosť“), patrí do výlučného vlastníctva žalobkyne a rozhodol o náhrade trov konania účastníkov a štátu. Rozhodnutie odôvodnil existenciou naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení jej vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pretože iným spôsobom žalobkyňa nemôže odstrániť stav právnej neistoty a dosiahnuť zosúladenie ňou tvrdeného právneho stavu so stavom zapísaným v katastri nehnuteľností. Rozhodol tak po zistení, že žalobkyňa nehnuteľnosť zameranú geometrickým plánom ako novovytvorenú parcelu č. X. o výmere X. m² dobromyseľne užívala od roku 1981 na základe darovacej zmluvy registrovanej pod č. X. a k tejto nehnuteľnosti nadobudla vlastnícke právo vydržaním v zmysle § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože nehnuteľnosť

dobromyseľne a nerušene užívala počas 10 ročnej vydržacej doby. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p a o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre rozsudkom z 19. októbra 2011 sp. zn. 5 Co 257/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol o trovách odvolacieho konania. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa z jeho vecne správnych dôvodov potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že znížená výmera parciel darovaných a užívaných žalobkyňou (o X. m²) ale nezapísaná v katastri nehnuteľností, bola zistená až v roku 2000 v súvislosti s tvorbou Základnej mapy veľkej mierky (ZMVM). Pokiaľ ide o dobromyseľnosť žalobkyne uviedol, že žalobkyňa tak pri vstupe do držby nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy z roku 1982 bola dobromyseľná, ako aj v celom ďalšom priebehu vydržacej doby. V užívaní nehnuteľnosti nebola rušená žalovaným a dňa 1. januára 1992 uplynula vydržacia doba, kedy žalobkyňa k nehnuteľnosti nadobudla vlastnícke právo vydržaním. K námietke žalovaného o prekročení poučovacej povinnosti súdom prvého stupňa pri odstraňovaní väd žaloby odvolací súd uviedol, že výzvu žalobkyni na úpravu žalobného petitu s poučením, ktoré vady žalobného petitu má odstrániť, nemožno považovať za prekročenie poučovacej povinnosti podľa § 5 ods. 1 O.s.p. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť, alternatívne ho žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a konanie zastaviť. Dovolanie odôvodnil dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Namietal nesprávny postup odvolacieho súdu, ktorý odôvodnil svoje predchádzajúce zrušujúce uznesenie ustanoveniami zákona, ktoré nemohol použiť a v rozpore s § 5 ods. 1 O.s.p. uložil okresnému súdu povinnosť poskytnúť žalobkyni poučenie o úprave petitu s prihliadnutím aj na záver znaleckého posudku č. 2/2009 a geometrického plánu č. X.. Týmto postupom došlo k prekročeniu poučovacej povinnosti súdu (R 20/1994), pretože poučenie žalobkyne sa netýkalo len podmienok, spôsobu a účinkov výkonu jej práv a povinností výlučne procesnej povahy, ale aj hmotnoprávnych podmienok uplatňovaného nároku. Súdy tiež porušili zásadu hodnotenia dôkazov a samotné dôkazy nesprávne hodnotili. Žalovaný tiež namietal nesprávne právne posúdenie otázky dobromyseľnosti držby nehnuteľnosti žalobkyňou, nejednoznačné vymedzenie plynutia vydržacej doby ako aj otázky nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti žalobkyňou.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že obsah dovolania je totožný s odvolaním žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa, pričom s argumentmi v ňom uvedenými sa už podrobne vyporiadal odvolací súd. Preto navrhla dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či procesná prípustnosť dovolania nevyplýva z § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom

konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ vyššie uvedené procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. nenamietal a žiadna z týchto vád ani v dovolacom konaní nevyšla najavo. Preto ani z vyššie uvedených ustanovení nevyplýva prípustnosť dovolania žalovaného.

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ súdom vytýka prekročenie rozsahu poučovacej povinnosti v zmysle § 5 O.s.p., keď odvolací súd vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení (ktorým zrušil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 26. októbra 2009 č.k. 16 C 57/2004-319) uložil okresnému súdu povinnosť podľa § 5 ods. 1 O.s.p. poučiť žalobkyňu s prihliadnutím na záver znaleckého posudku č. 2/2009 a geometrického plánu č. X. konkretizovať petit žaloby s poukazom na § 95 ods. 1 O.s.p. Uvedenú námietku dovolací súd považuje za neopodstatnenú, pretože vytýka nesprávny postup odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý predmetným dovolaním nie je napadnutý. Odvolací súd aj v dovolaní napadnutom rozsudku zaujal správny názor na totožnú námietku žalovaného o vytýkanom prekročení poučovacej povinnosti v jeho odvolaní, s ktorým sa dovolací súd stotožňuje. Podľa názoru dovolacieho súdu uvedená námietka nie je vadou v zmysle § 237 O.s.p. zakladajúcou prípustnosť dovolania proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu.

Dovolateľ v dovolaní tiež namietal, že konanie je postihnuté tzv. inou vadou podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., majúcou za následok nesprávne rozhodnutie veci, ktorú ale skutkovo nevymedzil. Pokiaľ zastával názor, že touto inou vadou je ním opakovane tvrdené prekročenie poučovacej povinnosti žalobkyne súdmi nad rámec § 5 O.s.p., treba uviesť, že procesnú vadu tejto povahy treba považovať za relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť v procesne prípustnom dovolaní; sama takáto vada ale procesnú prípustnosť dovolania nezakladá. I keby teda prípadne v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k procesnej vade (procesným vadám) subsumovateľnej pod uvedené ustanovenie, nezakladalo by to prípustnosť dovolania žalovaného. Pre prípad, že namieta neúplnosť skutkových zistení

súdov (prehliadnutie, nezohľadnenie alebo nedostatočné zohľadnenie určitých skutočností, ktoré zo svojho pohľadu považuje za rozhodujúce), môže ísť o námietku, že v konaní došlo k takejto „inej procesnej vade“. Aj v súvislosti s tým treba ale zopakovať, že s výskytom tejto procesnej vady, i keby k nej došlo (dovolací súd vec z tohto aspektu neskúmal), Občiansky súdny poriadok nespája prípustnosť dovolania.

Formulácie obsiahnuté v dovolaní svedčia tiež o tom, že dovolateľ spochybňuje správnosť procesu hodnotenia vykonaných dôkazov. K tomu dovolací súd uvádza, že nesprávnosť hodnotenia dôkazov nie je dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (R 42/1993). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

Dovolanie je tiež odôvodnené nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) v otázke dobromyseľnosti držby spornej nehnuteľnosti (resp. jej časti) žalobkyňou, doby vydržania i spôsobu nadobudnutia vlastníctva. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Žalovaný v dovolaní napadol aj výrok rozsudku odvolacieho súdu o náhrade trov prvostupňového i odvolacieho konania. Tieto výroky, i keď tvoriace súčasť rozsudku, majú povahu uznesenia (viď § 167 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o náhrade trov konania je ale v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. procesne neprípustné. Prípustnosť

dovolania žalovaného v tejto časti by mohla založiť iba procesná vada konania uvedená v § 237 O.s.p. (viď R 117/1999), vada tejto povahy ale v dovolacom konaní nevyšla najavo.

Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že rozsudok odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnený, že odvolací súd sa nevyporiadal s jeho námietkami, namieta existenciu procesnej vady uvedenej v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (viď R 111/1998). Takáto vada môže byť úspešne uplatnená len v procesne prípustnom dovolaní (porovnaj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010 a 7 Cdo 36/2011). Ide o vadu, ktorá je považovaná za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá; v danom prípade bola uplatnená v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného je procesne neprípustné. Vzhľadom na to dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolania.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov tohto konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. februára 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková